

Παλιός της Αειπείρας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΩΝ (ΔΩΔΩΝΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α'
ΧΡΟΝΟΣ 11ος

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 130

ΙΟΥΛΙΟΣ 1983

Έκδοτης - Διευθυντής: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ι. ΜΑΝΟΣ
Αριστομένους 88 - Τ.Τ. 201 - Αθήνα

Ξενητεμένοι 'Ηπειρώτες.

Εμφυσησάτε στα παιδιά σας συνείδηση ήπειρωτική.
Είναι ιστορική ανάγκη.

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΣ

1901 — 1983 : 'Ογδόντα δύο χρόνια φιλανθρωπική, πατριωτική και εκπαιδευτική δραστηριότητα

Την 16-5-83 πραγματοποιήθηκε η Α' τακτική Γεν. Συνέλευση των μελών της Αδελφότητας, στην οποία εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός για το 1983.

Το Δ.Σ. αμέσως προχώρησε στην εκτέλεση αυτού αρχίζοντας από την ύδρευση του άνω συνοικισμού η οποία παρουσιάζει κάθε χρόνο πρόβλημα.

Επισκευάστηκαν οι αντλίες οι οποίες έσπασαν από τον πάγο κατά τους χειμερινούς μήνες.

Λόγω της κατωλήθησης του αντιρροπασίου, αποκόπηκε ο καταθλιπτικός αγωγός και επαναλήφθηκε από τότε που άρχισε να λειτουργεί το υδραγωγείο. Κάθε φορά προβαίναμε στη συγκόλληση του αγωγού, αλλά με την παραμικρή υποχώρηση του εδάφους είχαμε το ίδιο πρόβλημα.

Μετά από αυτά ο συγχωριανός κ. Δημ. Κ. Κολοδός προέβη στην κατασκευή ειδικής σωλήνας (σπιράλ), την οποία τοποθέτησε στο πιο πάνω σημείο, ώστε με άλλη υποχώρηση του εδάφους να μην αποκοπεί ο αγωγός. Το Δ.Σ. ευχαριστεί θερμά τον πιο πάνω συγχωριανό για αυτή την προσπάθειά του. Επίσης αποκόπηκε ο καταθλιπτικός αγωγός σε άλλο σημείο (στον ΚΕΡΑΜΑ) εξ αιτίας πάλι της υποχώρησης του εδάφους. Και εκεί με φροντίδα της Αδελφότητας προστέθηκε άλλο κομμάτι και συγκολλήθηκε.

Μετά από τις πιο πάνω επισκευές έφθασε το νερό στη δεξαμενή και έτσι υδροδοτήθηκε ο συνοικισμός.

Το Δ.Σ. εξέτασε με λεπτομέρεια τον τρόπο κατασκευής των προγραμματισμένων έργων και μετά από έρευνες που έκανε διαπίστωσε ότι ο σωστότερος και συμφερότερος για την Αδελφότητα τρόπος, είναι να αγοράστούν όλα τα υλικά με φροντίδα του Δ.Σ.

Έτσι αποφάσισε ομόφωνα να αγοράσει όλα τα απαιτούμενα για την κατασκευή των έργων υλικά και να δοθούν σε εργολάβο με το σύστημα «ΦΑΤΟΤΡΑ».

Κλιμάκιο του Δ.Σ. αποτελούμενο από τον Πρόεδρο κ. Ε. Βουρεκά και τους συμβούλους κ.κ. Αν. Βύλη και Στ. Δόλη, πήγαν στο χωριό την 24-6-83 μέχρι την 27-6-83 για την παρακολούθηση και προώθηση ορισμένων εργασιών.

Τις ημέρες αυτές εκσκαφτικό μηχανήματα έκανε γενική συντήρηση στο δρόμο του κάτω συνοικισμού και στο δρόμο προς τον Άγιο Δημήτριο, καθάρισε τα τμήματα των δρόμων που θα τσιμεντοστρωθούν, έκανε επιχωμάτωση στο πλακίτιο του Σχολείου (το τμήμα εκείνο που δεν θα πλακοστρωθεί) κλπ. Συνεργείο τοποθέτησε τους στύλους από το αντιστάσιο μέχρι την δεξαμενή για την τοποθέτηση ενεργίου καλωδίου, που θα χρησιμεύσει για τη λειτουργία του φωτός της δεξαμενής, το οποίο δεν τέθηκε σε λειτουργία ουδέποτε από τότε που κατασκευάστηκε το υδραγωγείο.

Το καλωδίο τοποθετήθηκε στους στύλους από τα μέλη του κλιμακίου, από τον Πρόεδρο της Κοινότητας κ. Β. Παππά και από τους κ.κ. Μάνθο Λαυρέντζο, Παντ. Λαυρέντζο και Κων/νο Λαυρέντζο.

Σύντομα θα γίνει από ηλεκτρολόγο η τοποθέτηση μετασχηματιστή και η σύνδεση του καλωδίου.

Ανατέθηκε στον μειοδότη εργολάβο Γ. Σιούλα η κατασκευή της πλακόστρωσης (πλάκες πεσσοδρομίου) του προαυλίου του σχολείου. Έδω έγινε έναρξη των εργασιών και μέχρι την 15-7-83 θα γίνει από τον εργολάβο η παράδοση του έργου.

Την παρακολούθηση του έργου ανέλαβαν ο πρόεδρος της Κοινότητας κ. Β. Παππάς, η σύμβουλος της Αδελφότητας κ. Αλ. Τριανταφυλλίδου και ο συγχωριανός κ. Δημ. Σπανός.

Την 12-6-83 πραγματοποιήθηκε σε τοποθεσία της περιοχής Τατούνη η εκδήλωση του Πάσχα. Πολλοί συγχωριανοί και φίλοι του χωριού μας πέρασαν μία ευχάριστη ημέρα.

Η Αδελφότητα πραγματοποιεί και φέτος, όπως κάθε χρόνο, δεκαήμερη εκδρομή στο χωριό (από 22) 7 — 31) 7 83 με την ευκαιρία του πανηγυριού της Αγίας Παρασκευής.

Το Δ.Σ. άρχισε τις προετοιμασίες για την οργάνωση του Πανηγυριού.

Την 7-6-83 πέθαναν οι συγχωριανός Αικατ. Ζέκη στο χωριό και Ελ. Λαυρέντζου στην Αθήνα. Το Δ.Σ. εκφράζει προς τις οικογένειες των ανωτέρω τα θερμά του συλλυπητήρια αποφασίζοντας να διαθέσει, αντί στεφάνων, το ποσό των δύο χιλιάδων δραχμών υπέρ των φιλανθρωπικών σκοπών της Αδελφότητας.

Την 30) 6) 83 πέθανε ο συγχωριανός και πρώην πρόεδρος της Αδελφότητας Αν. Ε. Βουρεκάς. Το Δ.Σ. εκφράζει προς τους οικείους του θανόντος τα θερμά του συλλυπητήρια, αποφασίζοντας να διαθέσει, το ποσό των 1000 δρχ. υπέρ των φιλανθρωπικών σκοπών της Αδελφότητας.

Την 6) 7) 83 πέθανε στο χωριό η συγχωριανή Χαρίκλεια Βουρεκά. Το Δ.Σ. εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια προς τους οικείους της θανούσας, αποφασίζοντας να, αντί στεφάνων, να διαθέσει το ποσό των 1000 δρχ. υπέρ των φιλανθρωπικών σκοπών της Αδελφότητας.

**Κρατήστε
τα χωριά μας
καθαρά
Προφυλάξτε
τα δάση μας**

ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΟ ΛΥΚΑΒΗΤΟ

Στις 22 Ιούνη στο θέατρο του Λυκαβητού δόθηκε συναυλία με τον Δημήτρη Μητροπάνο, το Σάββα Σιάτρα και άλλους τραγουδιστές.

Ήταν ανάμεσα σε μια σειρά συναυλιών που διοργάνωσε το περιοδικό το «Ντέφι».

Η είδηση με παραξένεψε μπορώ να πω.

Τι τάχα κοινό μπορούσε να έχει ο Μητροπάνος με το Σιάτρα; Η αλήθεια είναι πως κάποια στην εμφάνισή έχουν ομοιότητα αλλά τα τραγούδια τους;

Με τούτον τον προβληματισμό ανέβηκα ομιλογώ στο θέατρο του Λυκαβητού. Κατάμεστο το θέατρο, και όψη υδάτινου τοπίου ο γύρω μισοσκαμμένος λόφος των νταμαρών, που σε σκιές άγριων ινδιάνων πολεμιστών φάνταζαν οι σιλουέτες των όσων δεν βρίσκαν θέση στο θέατρο ή θελημένα απέφυγαν να δρουν.

Τάχα υπάρχουν λόγια για να εκφράσει κανείς αυτά που νοιώθω σε μια τέτοια Μυσταγωγία; Ομιλογώ εγώ δε βρίσκω.

Το άνοιγμα το έκανε το συγκρότημα του Σάββα Σιάτρα με ένα δόλο μοιρολόι που σ' αναταίριζε. Ακολούθησε η Βασίλ' αρχόντισσα, Ξενητεμένα μου πουλιά και μια πλούσια σειρά παραδοσιακών τραγουδιών απ' αυτά που ο Σιάτρας ξέρει να φέρνει στην επιφάνεια, και που ξεσηκώνουν θύελλες χειροκροτημάτων.

Τον διαδέχθηκε ο Δημήτρης

Μητροπάνος σε τραγούδια του συνθέτη ΤΑΚΗ ΜΟΥΣΑΦΙΡΗ ερμηνευμένα με πολύ κέφι και ζωντάνια και που την ορχήστρα διηγήθηκε ο ίδιος ο συνθέτης.

Το όνομα του ΤΑΚΗ ΜΟΥΣΑΦΙΡΗ πολύ λίγο ακούγεται. Είναι τάχα πολλοί αυτοί που ξέρουν ότι τα χιλιετραγούδια αυτά τραγουδία της γειτονιάς, του πόνου, της χαράς και του έρωτα, οι γνωστές επιτυχίες του Μητροπάνου είναι συνθέσεις του Τάκη Μουσαφίρη; Πιστεύω όχι. Λίγοι ξέρουν το συνθέτη τους. Και η εξήγησή δόθηκε από τον παρουσιαστή της βραδιάς. Ο ΤΑΚΗΣ ΜΟΥΣΑΦΙΡΗΣ αποστέλλει την προβολή και τη δημοσιότητα, οι συνθέσεις του οποίου όπως ανακοινώθηκε απ' τον παρουσιαστή ξεπερνάν τις 1.000 που είναι όλες τους γνωστότατα τραγούδια και τραγουδιούνται απ' όλους μας σε ντέρτα ή σε καβμού στιγμές.

Ε, όχι φίλε ΤΑΚΗ ΜΟΥΣΑΦΙΡΗ. Μπορεί για τ' όνομά σου να έχεις ίσως το δικαίωμα να το κρατάς μακριά από τη δημοσιότητα και την προβολή, το αν πρέπει όμως συζητιέται.

Σίγουρα όμως δεν μπορείς την ΗΠΕΙΡΟ μας να κρατάς στην ανωνυμία, γιατί αποφεύγοντας την δικιά σου προβολή στερείς απ' την ΗΠΕΙΡΟ αυτό το δικαίωμα.

Όπως γίνεται αντίληπτό ο ΤΑΚΗΣ ΜΟΥΣΑΦΙΡΗΣ είναι (Συνέχεια στη σελ. 4)

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

Στο προηγούμενο φύλλο μας στο καίμενο στα χαμένα κατόικια και το θαύμα της Παναγιάς που γράφει ο αγαπητός συγχωριανός κ. Χαράλαμπος Καπώνης έγινε αναφορά για την Βόρειο 'Ηπειρο και τους αδελφούς μας Βορειοηπειρώτες.

Ο κ. Πέτρος Μάτσος που εδώ και τρεις μήνες έχει αναλάβει την ευθύνη της έκδοσης του «ΠΑΛΜΟΥ» κάτι άλλως τε που δεν συμβαίνει για πρώτη φορά λόγω του ότι οι επαγγελματίες μου υποχρεώσεις με ανάγκασαν να βρίσκωμαι τακτικά εκτός Αθηνών έγραψε άρθρο - απάντησή στα γραφόμενα του κ. Χαράλα. Καπώνη. Γιατί άραγε; Έπρεπε να γνωρίζει ότι αυτό είναι αντιδενοντολογικό. Με σημείωση Σύνταξης απαντάμε στο ίδιο φύλλο όταν πρόκειται να διευκρινίσουμε κάτι σε δημοσίευμα. Αλλά με απαντητικό άρθρο νομίζω ότι γινόμαστε λίγο υποκαμινικοί. Αλλά ας έρθουμε στο θέμα.

Το Βορειοηπειρωτικό είναι ένα θέμα που θα έπρεπε να έχει στην συνείδησή μας την ίδια θέση με όλα τα εθνικά θέματα που μας έχουν απασχολήσει στην μακραίωνη ιστορία μας. Αλλά μία μερίδα Ελλήνων κρίνοντας με κριτήρια πολιτικής τοποθέτησης αφ' ενός και με κριτήρια άγνοιας αφ' ετέρου βλέπουν το θέμα της Β. 'Ηπειρος εντελώς λαθεμένα. Τι ήταν όμως η Β. 'Ηπειρος; Μήπως ήταν ένα κομμάτι του Αλβανικού Κράτους που εμείς οι πολυμοκάπηλοι Έλληνες θελήσαμε

να της το αποσπάσουμε και να το κάνουμε αποικία μας;

Πότε όμως εμείς οι πολυμοκάπηλοι Έλληνες κάναμε επιθετικούς πολέμους; Υπάρχουν άραγε Έλληνες που θα διανοηθούν να υποστηρίξουν κάτι τέτοιο; Η Β. 'Ηπειρος ήταν ένα κομμάτι Ελλαδικού χώρου που υποδουλώθηκε στους Τούρκους το 1460 περίπου και απελευθερώθηκε ένα χρόνο μετά την απελευθέρωση των Γιαννιτών δηλ. το 1914.

Ο Ελληνικός στρατός μετά την απελευθέρωση των Γιαννιτών το 1913 αποφάσισε την προέλασή του για την απελευθέρωση και την υπόλοιπου υποδουλωμένου Ελλαδικού. Έτσι στις αρχές του 1914 απελευθερώνονται τα Αργυροκάστρο, η Κλεισούρα, το Τεπελένι. Κι ενώ ήταν έτοιμοι για την απελευθέρωση της Αυλώνας, ο Βενιζέλος διατάζει να σταματήσουν οι επιχειρήσεις.

Τι είχε συμβεί; Οι μεγάλες Ευρωπαϊκές δυνάμεις που πάντα έπαιζαν καθοριστικό ρόλο για την τύχη της πατρίδας μας δεν είδαν με καλό μάτι την προέλαση της Ελλάδας στην Αδριατική.

Εν τω μεταξύ το καλοκαίρι του 1913 οι ίδιες δυνάμεις ίδρυσαν το Αλβανικό Κράτος που ποτέ δεν υπήρχε. Υπήρχαν φύλλα τσιγκνιών κλπ. που κατάγονταν μάλλον από τους Αρχαίους Ήλιους. Αλλά κράτος ποτέ. Κι επιδείχτην των Μεγάλων Δυνάμεων κυρίως η Ιταλία ήθελε την Αδριατική και κυρίως το λιμάνι της Αυλώνας υπό δική της έλεγχο (Συνέχεια στη σελ. 3)

ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ ΚΑΙ ΑΛΛΑ...

Γράφει ο Παναγιώτης Ι. Μάνος

Στη περιγραφή μου προς τα Γιάννινα που άρχισε στο προηγούμενο φύλλο και συνεχίζεται, γράφω για τα γεφύρια και τα περάσματα του Καλαμά στην περιοχή μας.

Θ' αναφέρω σήμερα σύντομα τα περάσματα αυτά για να υπάρχουν και για να κεντρώσω το ενδιαφέρον όσων τυχόν παρακολουθούν. Κι ενδιαφέρονται γι αυτά.

Κάτω από το Λίθινο είναι το Θεογέφυρο. Ένα εντυπωσιακό πέραςμα που δεν ξέρω αν πρέπει να το λέμε γεφύρι ή πέραςμα.

Δεν γνωρίζω την ιστορία του και τους θρύλους, που το περιβάλλουν. Κάποιος από το Λίθινο θα μπορούσε να μας γράψει όσα είναι γνωστά και τι ακριβώς είναι το Θεογέφυρο.

Εγώ το πέρασα για πρώτη φορά γύρω στα 1942 ή 1943 με μια μεγάλη παρέα από το χωριό μας που πηγαίναμε στα Γιάννινα για εφόδια.

Μολοντί ο δρόμος αυτός είναι ο μακρύτερος, πήγαμε απ' εκεί γιατί δεν υπήρχε άλλο πέραςμα. Τότε ούτε που κατάλαβα που βρίσκόμουν. Μόνο ο αχός του Καλαμά με έπεισε ότι περνάγαμε γεφύρι πάνω από τον Καλαμά. Πρόσφατα πριν ένα δυό χρόνια που ξαναπέρασα από το Λίθινο κατέβηκα έως εκεί.

Μόνο είχε γίνει η καινούργια σιδηρένια γέφυρα.

Δεν μπορούσα ούτε να πλησιάσω.

Από μακριά, ή ακριβέστερα από την άκρη παρακολούθησα το τοπίο. Από απέναντι φάνηκαν δυό Αθηνωτίτσες επάνω στα μουλάρια τους. Μόλις πλησίασαν όμως την γέφυρα κατέβηκαν. Πήραν τα ζωντανά από το καπίστρι και πέρασαν.

Άλλο δρομολόγιο με το πέραςμα του ήταν ή είναι, δεν ξέρω αν υπάρχει, το γεφύρι ή η ΛΙΑΣΑ του Ράϊκου.

Το πέραςμα αυτό ήταν μεταξύ του Θεογέφυρου και της γέφυρας του Σήμου και κάπου μεταξύ του χωριού ΡΑΪΚΟΥ και της τοποθεσίας ΒΕΛΤΣΙΣΤΑ που είναι κοντά ή περίπου κοντά στην ΒΕΛΤΣΙΣΤΑ και την ΠΑΛΙΟΥΡΗ. Ύστερα από μια υπέροχη διαδρομή που διασχίζει όλη την ΚΡΕΤΣΟΝΙΣΤΑ φτάνεις στους μύλους της ΓΕΡΟΜΑΤΣΑΙΝΑΣ ή ΓΕΡΟΒΙΤΣΑΙΝΗΣ περνάει την περιοχή του ΡΑΪΚΟΥ με τις περίφημες ημεροσάδες που μαζεύαμε τα γεφύρια για το γορτοπόσιμο και (Αλήθεια κάποιοι Αετοπετρίτες πειράχτηκε πολύ που έγραφα κάποτε για το γορτοπόσιμο και είπα ότι αυτά είναι σαχλαμάρες και θα προσβάλω το χωριό). Τότε από το χωριό και αφού πάρουμε κάμποσο πλάι στον Καλαμά βρίσκουμε το πέραςμα. Το πέραςμα αυτό ήταν πραγματικά δοκιμασία. Δυό βύλα — γραντές — κορμιά δέντρων δηλαδή οργισμένοι από ό,τι σε ό,τι κι απάνω βύλα το ένα δίπλα από το άλλο, άλλοτε κορμωμένα ή άλλοτε ξεκαρφωτά αυτό ήταν το γεφύρι ή η ΛΙΑΣΑ του ΡΑΪΚΟΥ.

Κοντά στο γεφύρι του Ράϊκου και μεταξύ των δυό Σουλόπουλων το πέραςμα και το δώδε του Χριστοδασίου, είναι η γέφυρα του Σήμου. Είπαμε δυό λόγια στο οδοπορικό μας, θα διαβάσετε και κάτι ακόμα. Πιστεύω και παραπληρονο, κάποιος που γνωρίζει και ιστορία του γά λάβει τον κόπο να την γράψει. Είναι πολύ χρήσιμη και αγαθόκαλη.

Άλλη διάδοχη που χρησιμοπούνταν στην κατοχή και μετά απ' αυτή κάμποσα χρόνια, ήταν η ΛΙΑΣΑ του ΤΣΙΚΑ.

Η γέφυρα αυτή μια πραγματικά καταπληκτική αερογέφυρα, ένα βύλινο κρεμαστό δειμένο με σύρματα και διάφορα τέρικια, έ

πολλές φορές έως ότου έφυγα από την Πατρίδα.

Όμως με τη λιάσα αυτή έχω μια ιδιαίτερη σχέση ή καλλιτέρα άλλες εντυπώσεις. Δεν τόχα σκοπό ν' αναφέρω σε κείμενά μου τον πατέρα μου για κανένα λόγο αν και η αναφορά του θα σφελοόσε το πνεύμα της εφημερίδας μας, αλλά τόφερε ο λόγος.

Ο πατέρας μου λοιπόν που ήταν ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΜΑΝΟΣ και που μας άφησε από τα 1953 σε ηλικία 52 χρονών ή ύστερα από μαρτυρική αρρώστεια όταν τυχαινε να βρίσκεται στο χωριό για λίγες μέρες ταξιδιωτής, έκανε και το μπακάλη. Το επάγγελμα του πατέρα του, δηλαδή του παππού μου Τάσου Μάνου. Κάποτε λοιπόν κουβαλούσε τιςπραματίες του, φορτωμένες στο μουλάρι από τα Γιάννινα στο χωριό, μέσω λιάσας Ράϊκου.

Την εποχή εκείνη έτυχε, για κακή μας τύχη όμως το χωριό Ράϊκου να είναι σε μεγάλη διαμάχη με τα πέρα χωριά Ζίτσα, Κουτρουλάδες, Βελτσίστα επειδή τα χωριά αυτά έκαναν παράνομη ζύλευση στα μέρη του Ράϊκου.

Τέχνασμα και άμυνα του Ράϊκου ήταν να ξηλώνουν τη νύχτα τα βύλα που ήταν στα γεφύρια τους και το πρωί να τα βάζουν πάλι γιατί οι λαθροζυολοποι πέρναγαν κρυφά κυρίως τη νύχτα.

Σιγά σιγά όμως τα βύλα της λιάσας ξεμπασκάρανε και τ' αράδιασαν στη τύχη χωρίς καφάρ ή άλλα στηρίγματα. Το μουλάρι δυνατό και μαθημένο μπήκε στη λιάσα αγέροχο και χωρίς διαταγμή. Από το ζωηρό περπάτημα τινάχτηκαν τα βύλα της λιάσας και το μουλάρι φορτωμένο δρόθηκε στο κετό. Μουλάρι και φορτίο έπεσαν στο Καλαμά. Ο πατέρας προς στιγμή τάχασε. Όταν είδε όμως το μουλάρι να κινδυνεύει γιατί είχε γυρίσει το σαμάρ και τα λογάκια κόντεναν να το πνίξουν πηδάει από τη λιάσα μέσα στο ποτάμι και ύστερα από προσπάθεια και μακριά από το γεφύρι βγήκε στην άκρη ζωντανό και απείραχτο. Μόνο που το φορτίο με το σαμάρ το πήρε ο Καλαμάς. Μαζί μ' αυτά όμως ο Καλαμάς πήρε και τις λίγες οικονομίες του που θα τον βοηθούσαν να μείνει λίγο παραπάνω στο χωριό που δεν χόρτασε ποτέ.

Κοντά στο γεφύρι του Ράϊκου και μεταξύ των δυό Σουλόπουλων το πέραςμα και το δώδε του Χριστοδασίου, είναι η γέφυρα του Σήμου. Είπαμε δυό λόγια στο οδοπορικό μας, θα διαβάσετε και κάτι ακόμα. Πιστεύω και παραπληρονο, κάποιος που γνωρίζει και ιστορία του γά λάβει τον κόπο να την γράψει. Είναι πολύ χρήσιμη και αγαθόκαλη.

Άλλη διάδοχη που χρησιμοπούνταν στην κατοχή και μετά απ' αυτή κάμποσα χρόνια, ήταν η ΛΙΑΣΑ του ΤΣΙΚΑ.

Η γέφυρα αυτή μια πραγματικά καταπληκτική αερογέφυρα, ένα βύλινο κρεμαστό δειμένο με σύρματα και διάφορα τέρικια, έ

πολλές φορές έως ότου έφυγα από την Πατρίδα.

Όμως με τη λιάσα αυτή έχω μια ιδιαίτερη σχέση ή καλλιτέρα άλλες εντυπώσεις. Δεν τόχα σκοπό ν' αναφέρω σε κείμενά μου τον πατέρα μου για κανένα λόγο αν και η αναφορά του θα σφελοόσε το πνεύμα της εφημερίδας μας, αλλά τόφερε ο λόγος.

Ο πατέρας μου λοιπόν που ήταν ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΜΑΝΟΣ και που μας άφησε από τα 1953 σε ηλικία 52 χρονών ή ύστερα από μαρτυρική αρρώστεια όταν τυχαινε να βρίσκεται στο χωριό για λίγες μέρες ταξιδιωτής, έκανε και το μπακάλη. Το επάγγελμα του πατέρα του, δηλαδή του παππού μου Τάσου Μάνου. Κάποτε λοιπόν κουβαλούσε τιςπραματίες του, φορτωμένες στο μουλάρι από τα Γιάννινα στο χωριό, μέσω λιάσας Ράϊκου.

Την εποχή εκείνη έτυχε, για κακή μας τύχη όμως το χωριό Ράϊκου να είναι σε μεγάλη διαμάχη με τα πέρα χωριά Ζίτσα, Κουτρουλάδες, Βελτσίστα επειδή τα χωριά αυτά έκαναν παράνομη ζύλευση στα μέρη του Ράϊκου.

Τέχνασμα και άμυνα του Ράϊκου ήταν να ξηλώνουν τη νύχτα τα βύλα που ήταν στα γεφύρια τους και το πρωί να τα βάζουν πάλι γιατί οι λαθροζυολοποι πέρναγαν κρυφά κυρίως τη νύχτα.

Σιγά σιγά όμως τα βύλα της λιάσας ξεμπασκάρανε και τ' αράδιασαν στη τύχη χωρίς καφάρ ή άλλα στηρίγματα. Το μουλάρι δυνατό και μαθημένο μπήκε στη λιάσα αγέροχο και χωρίς διαταγμή. Από το ζωηρό περπάτημα τινάχτηκαν τα βύλα της λιάσας και το μουλάρι φορτωμένο δρόθηκε στο κετό. Μουλάρι και φορτίο έπεσαν στο Καλαμά. Ο πατέρας προς στιγμή τάχασε. Όταν είδε όμως το μουλάρι να κινδυνεύει γιατί είχε γυρίσει το σαμάρ και τα λογάκια κόντεναν να το πνίξουν πηδάει από τη λιάσα μέσα στο ποτάμι και ύστερα από προσπάθεια και μακριά από το γεφύρι βγήκε στην άκρη ζωντανό και απείραχτο. Μόνο που το φορτίο με το σαμάρ το πήρε ο Καλαμάς. Μαζί μ' αυτά όμως ο Καλαμάς πήρε και τις λίγες οικονομίες του που θα τον βοηθούσαν να μείνει λίγο παραπάνω στο χωριό που δεν χόρτασε ποτέ.

Κοντά στο γεφύρι του Ράϊκου και μεταξύ των δυό Σουλόπουλων το πέραςμα και το δώδε του Χριστοδασίου, είναι η γέφυρα του Σήμου. Είπαμε δυό λόγια στο οδοπορικό μας, θα διαβάσετε και κάτι ακόμα. Πιστεύω και παραπληρονο, κάποιος που γνωρίζει και ιστορία του γά λάβει τον κόπο να την γράψει. Είναι πολύ χρήσιμη και αγαθόκαλη.

Άλλη διάδοχη που χρησιμοπούνταν στην κατοχή και μετά απ' αυτή κάμποσα χρόνια, ήταν η ΛΙΑΣΑ του ΤΣΙΚΑ.

Η γέφυρα αυτή μια πραγματικά καταπληκτική αερογέφυρα, ένα βύλινο κρεμαστό δειμένο με σύρματα και διάφορα τέρικια, έ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΙΩΤΩΝ

Ενημέρωση

• Στις 29 Ιουνίου και σε αίθουσα της Πανεπιστημιακής Συνομοσπονδίας Ελλάδος έγινε συνάντηση μεταξύ του Δ.Σ. της Αδελφότητας και μερικών δυστυχώς μελών της, αν και ευδοκίμησαν αρκετά και συζητήσαν το θέμα της υδρευσης χωριού. Ανταλλάχθηκαν διάφορες απόψεις προκειμένου να βρεθεί οριστική λύση και αποφασίστηκαν τα παρακάτω:

1) Επί ευκαιρία του πανηγυριού του χωριού μας το Δ.Σ. της Αδελφότητας να παρασταθεί στο Νομάρχη και να του εκθέσει το θέμα πως έχει.

2) Να γίνουν διάφορες παραστάσεις προς κάθε κατεύθυνση.

3) Αν μέχρι το πρώτο τρίμηνο του νέου έτους δεν δοθεί ικανοποιητική απάντηση ή δεν χορηγηθεί κάποιο χρηματικό ποσό για την λύση του, τότε η Αδελφότητα να κινηθεί με δική της πρωτοβουλία, διαθέτοντας ότι χρηματικό ποσό υπάρχει στο ταμείο της ή και με εράνους ακόμη.

• Αποκαταστάθηκε η δλάβη

του υδρευτικού δικτύου με προσωπική εργασία των κατοίκων του χωριού μετά από ένα μήνα περίπου χωρίς νερό.

• Η Νομάρχια ενέκρινε το χρηματικό ποσό των 300.000 δραχ. για συντήρηση του υδρευτικού δικτύου 250 μ. κοντά στην Ιερομνήμη.

• Το Δ.Σ. της Αδελφότητας συναντήθηκε με το Νομάρχη Ιωαννίνων και τον ενημέρωσε για το πρόβλημα υδρευσης που υπάρχει στο χωριό και την επίλυση του. Ο Νομάρχης είπε πως είναι γνωστές του θέματος πλην όμως για φέτος δεν υπάρχει δυνατότητα και υποσχέθηκε την λύση του για το νέο έτος.

• Τα Δ.Σ. της Κοινότητας και της Αδελφότητας με το πανηγύρι του χωριού είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν προβλήματα που απασχολούν το χωριό όπως η υδρευση, η κατασκευή του αλφειού και τηλεφωνικού θαλάμου. Συντήρηση Σχολείου, εκκαθάριση Λουτρού κ.ά. ελπίζοντας στην λύση των περισσότερων.

Από το Πανηγύρι του χωριού

Όπως κάθε χρόνο έτσι κι εφέτος η Αδελφότητα πραγματοποίησε την καθιερωμένη της εκδρομή για το πανηγύρι του χωριού μας, που είναι συνδεδεμένη με τις δραστηριότητές της.

Για πρώτη φορά εφέτος μεταφέρθηκε το πανηγύρι και αντί ανήμερα των Αγίων Αποστόλων που έπεφτε ημέρα Πέμπτη, έγινε το πρώτο Σάββατο του αιώνα και αυτό για να μπορούν να κατέβουν τα μέλη της Αδελφότητας και γενικώς για καλύτερη επιτυχία.

Η εκδρομή ήταν 3ήμερη. Οι εκδρομείς έμειναν απόλυτα ικανοποιημένοι, τόσο κατά την διάρκεια και των δύο διαδρομών που διενεργήσαν μια ευχάριστη αποδράση με πολύ κέφι όσο και από την παραμονή τους στο χωριό.

Παρ' ότι ο καιρός ήταν βροχερός, το πανηγύρι είχε επιτυχία, όχι τόσο από πλευράς προσέλευσης κοντοχωριανών, όσο από δι-

οργανωτικές και διάθεση των παρευρισκόμενων, που δημιούργησαν πολύ κέφι με αποτέλεσμα να ικανοποιηθούν όλοι. Ειδικά την Κυριακή το βράδυ που ήταν το Ζενίθ του πανηγυριού.

Η έξοχη κομπανία του Χαλιγιάννη που σκόρπισε όμορφες στιγμές, συνέβαλε κατά πολύ στην επιτυχία του πανηγυριού μας. Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε την παρουσία των νέων μας που για άλλη μια φορά έδωσαν το παρόν τους προς μεγάλη ικανοποίηση όλων μας, καθώς και την εξυπηρέτηση που υπήρξε από τον καταστηματάρχη του Κοινοτικού Καταστήματος.

Το ξεφάντωμα του πανηγυριού πέρασε, οι εκδρομείς γύρισαν με τις καλύτερες εντυπώσεις, άλλοι έμειναν ν' απολαύσουν το χωριό κι όσοι δεν πήγαμε ας δώσουμε ραντεβού για το Δεκαπενταύγουστο.

Το μάτι του Βασιλοπουλιώτη

• Έμαθα πως αποκαταστάθηκε η δλάβη του υδρευτικού δικτύου στο χωριό μετά από 25 ημέρες περίπου γεμάτο κόπωση, αγωνία, αγανάκτηση κι αφού χρειάστηκε να κινηθεί όλο το χωριό για να βρεθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα και μαζί μ' αυτό έγκριση από την Νομάρχια ενός χρηματικού ποσού για την συντήρηση τμήματος του υδρευτικού δικτύου.

• Άκουσα πως το φυγείο του Κοινοτικού Καταστήματος έχει χαλάσει και πως ζητούν χρήματα από την Αδελφότητα για την επισκευή του. Μα που ακούστηκε αυτό! Άλλος να τρώει και να πίνει και άλλος να πληρώνει. Νομίζω πως αρμόδιος είναι ο εκάστοτε καταστηματάρχης κι όχι μόνο, αλλά και η επιτελική του φυγεία, αλλά και για όλα τα αντικείμενα που υπάρχουν στο Κοινοτικό Κατάστημα, εκτός φυσικά από το εμπόρευμα. Η Αδελφότητα διαθέτει ένα χρηματικό ποσό για την λειτουργία του, για να δώσει μια ζωντάνια στους κατοίκους του χωριού που θα πρέπει να εκτιμήσουν την προσπάθεια της αυτής και να υπάρχει, η ανάλογη ανταπόκριση τόσο του εκάστοτε καταστηματάρχη όσο και των κατοίκων του χωριού, αν όχι τότε όλα είναι άχρηστα.

• Νομίζω πως είναι καιρός να γίνει ένας τηλεφωνικός θαλάμος στο χωριό. Είναι αδιανόητο να

μην μπορούν να έχουν σήμερα οι κάτοικοι του χωριού μας απόρρητη συνδιάλεξη. Θα πρέπει με την διαμόρφωση της πλατείας να γίνει και ο τηλεφωνικός θαλάμος προς μεγάλη ικανοποίηση όλων μας. Ας προσεχθεί αυτή η πρόταση.

• Μου έκανε εντύπωση η αντίδραση του χωριού στο πρόσφατο πρόβλημα του νερού. Κινήθηκε γρήγορα, συντονισμένα και δυναμικά. Αν προσθέσουμε και την προσωπική τους εργασία τότε πράγματι με ξάφνιασαν. Λέτε κάτι ν' αλλάξει στο χωριό, ή η ανάγκη τους έκανε να κινηθούν έτσι, οι κάτοικοι, ανεξάρτητα απ' αυτά, ένα είναι γεγονός πως όταν υπάρχει θέληση και αγάπη γίνονται πολλά πράγματα και το απέδειξαν.

• Για άλλη μια φορά διαπίστωσα πως στο φετινό πανηγύρι του χωριού μας ήρθαν αρκετές παρέες κοντοχωριανών και δεν είχαν που να καθίσουν. Πιστεύω πως τόσο το Δ.Σ. της Κοινότητας όσο και της Αδελφότητας θ' αντελήφθηκαν το γεγονός αυτό γι' αυτό ας φροντίσουν να φτιάξουν μερικά τραπέζια και πάγκους ώστε να μπορούμε να εξυπηρετήσουμε στο μέλλον όσους μας τιμούν με την παρουσία τους στο πανηγύρι μας ή οσδήποτε άλλη εκδήλωση και αυτό προς όφελος του χωριού μας.

ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΚΑΣΣΕΤΕΣ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΧΑΛΚΙΑ

ΑΠΟ ΚΑΝΕΝΑΝ ΗΠΕΙΡΩΤΗ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΕΙΠΕΙ
Η ΓΝΗΣΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΗΡΟΝΟΜΙΑ ΜΑΣ

Νο 1: ΤΑ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ Ο ΤΑ- ΣΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ ΚΛΑΡΙΝΟ.

Π λ ε υ ρ ά Α'

Βορειοηπειρωτικό μοιρολόι — Της ξενιτειάς το μοιρολόι — Μερκο μοιρολόι — Ελδασάν μοιρολόι — Το παράπονο του τσομπάνη — Καραμπέρκοι Πωγωνίου.

Π λ ε υ ρ ά Β'

Ποτάμια γράβα — Αρδανίτικο — Διρμινίτσα — Παλιό ζαγορίτσι — Γενοδέρα — Ο Γενέκας.

Νο 2: ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ Η- ΠΕΙΡΩΤΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΜΕ ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΚΛΑΡΙΝΟ- ΣΤΑ ΤΑΣΟ ΧΑΛΚΙΑ.

Π λ ε υ ρ ά Α'

Παπαδιά — Πρεβεζάνικο — Φουσούνι — Ουσιαντάκας — Λουλούκα — Η Σέφρος.

Π λ ε υ ρ ά Β'

Δελινός και Τσαμνυριά — Αργυροκαστρίτικο χορός — Οι κλέφτες οι παλαιοί — Δεν είν' αυγή να σιωπήσω! — Μπεράτι — Η Πέρδικα.

Νο 3: ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΠΑ- ΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΧΑΛΚΙΑ.

Π λ ε υ ρ ά Α'

Πλούσι και φτωχοί πεθαίνουν — Αλεξάνδρα — Τα Μάγια στο πηγάδι — Διαβάτες είστε άνθρωποι — Μαριώλα χρυσή — Ο Μενούσης.

Π λ ε υ ρ ά Β'

Παπατσιάδανη — Στέλα μου' Στέλα — Κλέφτες — Βελτιστινί — Πιστορίκα κατεργάρα — Επιλογή Πωγωνίου.

Νο 4: ΟΙ ΣΤΥΛΟΒΑΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥ- ΔΙΟΥ — ΠΕΝΤΕ ΑΔΕΛΦΟΙ ΧΑΛΚΙΑ.

Π λ ε υ ρ ά Α'

τρώει για να πίνωμε — Ξύπνα περδικάκια μου — Χαλασιά

μου — Οι κλέφτες οι παλιοί — Βασιλαρχόντισα — Ασημόκουπα.

Π λ ε υ ρ ά Β'

Λίτσα Βαγγελίτσα — Είμαι μικρό το μαύρο — Δημήτρη, Δημήτρη μου — Φάτε πιέτε και γλεντάτε — Που ήσουν πέρσι το χειμώνα — Στο Μπεζιτούνι δράζον ρύζι.

Νο 5: ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΤΑΒΛΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΜΙΜΗΤΟ ΦΩΤΗ ΧΑΛΚΙΑ

Π λ ε υ ρ ά Α'

Εφές δόγχα και πλάγιασα — Μικρή φεγγαροπρόσωπη — Αλή Πατάς — Μαρομπούταρης — Τζαδέλινα — Μητρομ' αργά εξύπνησες.

Π λ ε υ ρ ά Β'

Ποιός πλούσιος απέθανε — Ανάρα ανάρα τάριχναν — Μια Παρασκευή — Ασημούλα — Ο Γιάννος περνοδιάβαινε — Ξενη-τεμένα μου πουλιά.

ΑΦΟΙ ΧΑΛΚΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ ΤΑΣΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

Π λ ε υ ρ ά Α'

Εισαγωγή — Ξύπνησε η 'Ολγα μας πρώτ' — Γέρασα ο μικρός γέρασα — Ποιός είδε τέτοια θάμνα — Μοιρολόι — Σάκρος — Κλέφτες δόγχαν στα θουνά.

Π λ ε υ ρ ά Β'

Πατινάδα — Η πολιορκία του Μεσολογγίου — Μη με μαλώνεις μάνα μου — Ένας ασίνης διάβαινε — Ο Κώσος Μήτσος στα θουνά — Μια μεγάλη δυστυχία — Ακόμα τούτη την Άνοιξη — Σε τούτη την τάβλα πούμασες.

Οι παραπάνω κασσέτες καθώς και άλλες (συνολικά 10) πωλούνται μόνο από τον κ. Τάσο Χαλιγιάννη που υπάρχουν στην κυκλοφορία. Τιμή όλης της σειράς δραχ. 3.000. Τιμή κάθε κασσέτας δραχ. 400. Η διεύθυνση του κ. Χαλιγιάννη είναι: Μισούλη 20 ΑΙΓΑΛΕΩ τηλ. 5986.669.

ΤΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΟ ΛΥΚΑΒΗΤΟ

(Συνέχεια απ' τη σελίδα 1)

ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ.

Εγώ είμαι Βλάχος απ' τους ΚΑΛΑΡΤΕΣ μου είπε με περήσια περηφάνεια όταν συγκαίρωντας δεν γνωριστηκαμε. Δίπλα του καθίσαμε η Μάννα του — η ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΑ ΜΑΝΝΑ —

που τόσοι κόσμος ήρθε να δει και ν' ακούσει του γιού της τις δημιουργίες.

Ύστερα από μία σειρά ρεμπέτικα απ' τη «ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ» και Μητροπάνος με μια σειρά ακόμα γνωστών επιτυχιών του, τέλειωσε με μια τελευταία σύνθεση του μεγάλου Ηπειρώτη συνθέτη απ' τα λόγια της οποίας λύνονταν το «μυστήριο» του πια συνάρεα μπορούσε γάχα ο Σιάτρας με το Μητροπάνο. Το όμορφο πάντρεμα της λαϊκής μας μουσικής με τη Δημοτική και σε συνδυασμό με τα λόγια του τραγουδιού που στο ρεφραίν επαναλαμβάνονταν «βαρέθηκα θα φύγω, θα πάω στο χωριό» και στη

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

— Στις 29) 5) 83 οι συγχωριανοί μας Χρήστος και Τασούλα (Ψύχα) Χαϊδή βάπτισαν το κορίτσι τους και της έδωσαν το όνομα ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ.

Το Δ.Σ. τους εύχεται να τους ζήσει.

— Στις 4) 6) 83 και στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Νέων Λοσιών έγιναν οι γάμοι του συγχωριανού μας Ευάγγελου Εμμαν. Μακρή και της Ευριδίκης Πλάτα. Κομπάρσος ήταν ο συγχωριανός μας Θεοφάνης Κ. Ψύχας.

Το Δ.Σ. τους εύχεται κάθε ευτυχία.

συνέχεια η σκηνή της παράδοσης του μικρόφωνου — που σ' ακούγαμε φάνταζε — απ' το Μητροπάνο στο Σιάτρα κι ύστερα ξέφερο γλέντι και χορός μέχρι πολύ αργά μετά το τέλος του προγράμματος έμοιαζε με τους πόθους και τους στόχους του κάγια το που τόσοι κόσμος ήρθε να δει και ν' ακούσει του γιού της τις δημιουργίες.

Δηλαδή ξεκίνημα από το χωριό με τα Δημοτικά στην πόλη για καλύτερη τύχη και δημιουργία στα λαϊκά και τα ρεμπέτικα και πάλι στο χωριό με τα Δημοτικά. Επιστροφή στις ρίζες μας. Ένα πολυφωνικό συγκρότημα που τραγουδάει τραγούδια Πωγωνίου Βορειοηπειρωτικά, έδωσε το κάτι άλλο στη βραδιά.

Δεν είναι τυχαία γεγονότα αυτά για το Ηπειρωτικό τραγούδι, το ν' ακουστεί επίσημα μες τις Αθήνες την καρδιά και όπως συστά ο Σιάτρας να παρατήρησε ήταν καιρός πια η δημοτική μουσική του τόπου μας, του κάθε τόπου, να γίνει κτήμα όλων του λαού.

Και ούτε τυχαία γεγονότα είναι ότι γιαυτό το σκοπό επιλέχτηκε ο Σάββας Σιάτρας και το συγκρότημά του.

Όλη η συναυλία, όπως και οι άλλες άλλωστε μαγνητοσκοπήθηκαν και το μεν τμήμα με τον Μητροπάνο μεταδόθηκε ήδη το τμήμα με το Σιάτρα το περιμένουμε.

Την επιμέλεια ο κ. Σιάτρας και το συγκρότημά του κλήθηκε απ' την ΕΡΤ 1 και ηχογράφησε σειρά παραδοσιακών τραγουδιών που μεταδόθηκαν απ' το τρίτο πρόγραμμα σε δύο εκπομπές στις 15 και 23 Ιούλη, στην εκπομπή «Πρακτικό οργανοπαίχτες και το δημοτικό τραγούδι».

ΠΕΤΡΟΣ ΜΠΑΤΣΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ ΚΑΙ ΑΛΛΑ...

(Συνέχεια απ' τη σελίδα 1)

νας ανεμοδαρμένους κρεμαστάρηδες που πήγαινε πέρα δώθε και χωρίς διαβάτες, γέμιζε την ψυχή ανύποπτη λαχτάρα.

Πέρα όμως από την αλλόκοτη αυτή λιάσα ήταν και το ποτάμι που σ' αυτή τη μεριά είναι αρκετά θυμωμένο.

Η διαδρομή από το χωριό μας έως του ΤΣΙΚΑ ήταν και πρέπει να είναι πάρα πολύ ωραία. Εξαιρέση την εποχή εκείνη ήταν τα φοβερά σκυλιά του παράξενου Κρετσονισιότη «Γασιοκαλλόγερο». Κατά τα άλλα ο δρόμος ήταν στρωτός κι εντυπωσιακός.

* * *

Στη Γούρα του Μπάτσου, κάλυψε την εποχή εκείνη, τα «νεκροσκούντια» δηλαδή τα στρωσίδια και ότι άλλο νόμιζαν που έπρεπε να καεί, που ερχόταν σ' επαφή με τον άνθρωπο που ξεψύχησε σ' αυτά. Πολύ περισσότερο όταν τύχαινε ο απεθαμένος να ήταν προσβλημένος από φυματίωση.

Και για να είμαστε ειλικρινείς το χωριό μας πλήρωσε πολύ ακριβά αυτή τη φοβερή αρρώστεια.

Φοβόρνος, αλεύρι και οι κακουχίες της ξενιτειάς ήταν ότι έπρεπε για τα πλεονήματα των ταλαιπωρημένων ανθρώπων μας.

* * *

Όσο για τα φαντάσματα, τις ένοπτες, και τα «σκιορίσματα» δεν έχω να πω πολλά πράγματα. Πάντως δύσκολα πέραγα μέρα την Αγία Παρασκευή. Φανταστές τι γίνονταν τη νύχτα. Κάποτε, ίσως σ' ην κατοχή, δρόμους μαζί με τον μεγαλύτερό μου αδερφό Φώτη σ' έναν εσπερινό στην Αγία Παρασκευή.

Τον Παπαναστάση τον βοηθούσε ο αείμνηστος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ ο πατέρας του Βαγγέλη και του Μήτσου Θεμελή.

Πρέπει να πω χειμώνας ή άνοιξη. Ήταν πολύ νύχτα. Ο Παπαναστάσης, που ήταν η παρηγοριά μας, γιατί θα περνώγαμε κοντά του τα «μνημάτα» της Αγίας Παρασκευής, κατέβηκε στο Μαχαλά μαζί με τον μητράμπα Βασιλή. Ούτε που φαντάζονταν ο άνθρωπος το μαρτύριό μας.

Στο αλώνι του Θεμελή, κοντά στο αξέχαστο καμπαναριό, το μεγάλο καμπαναριό της Αγίας Παρασκευής που δεν υπάρχει πια, εκεί κάσαμε και μετράγαμε την κατάστασή.

Συμφωνήσαμε να πάει ο Φώτης εμπρός (ο πρώτος θεωρούνταν ασφαλέως) αλλά απαραιτήτως θα περιμένει και την απεντία μου, σε απόσταση ενός βήματος. Δεν ξέρω γιατί δεν πραγματοποιήθηκε το χέρι-χέρι. Μάλλον ο Φώτης επέβαλε αυτή τη λύση.

Ξεκίνησαμε λοιπόν μάλλον καλά.

Περάσαμε την καλύβα της Θεμελής (της αείμνηστης Θεάς Μαρίας Θεμελή). Η καλύβα αυτή ήταν κάτω από την πρώτη γωνιά της βορεινής πλευράς της νέας Αγ. Παρασκευής. Το νεκροταφείο αρχίζει απ' εκεί. Μετά έμπα στο επίδοχο σημείο ο Φώτης «λησιόνησε» τη συμφωνία και τράβηξε στα πόδια. Κάτι που το φοβόταν πολύ. Γρήγορα κατάλαβα ότι σύντομα θα έβρισκαμ στο επικέντρο του τρομερού σημείου, διότι ήταν αδύνατο να φτάσω το Φώτη στην «μυσιμπίλα» αληθινά.

Ο Φώτης, όσο με άκουγε που έτρεχα έσπιασε του, άκουθε λίγο ήσυχος.

Όμως τα πράγματα άλλαξε άρδην. Μπαρεί ο φόβος να με έλυνε κρύο ιδρώτα, το μυαλό μου όμως δούλεψε γρήγορα. Αφού λοιπόν ήταν αδύνατο να φτάσω το Φώτη, γύρισα πίσω, και έπιασα τη μια από τις τέσσερις κολώνες του καμπαναριού. Ο Φώτης μόλις κατάλαβε ότι έτρεχε μόνος του, βάζει τις φωνές και «πυρρός» μ' έφτασε.

Κατάλαβε το λάθος του και περάσαμε χέρι-χέρι.

* * *

Ένας ταξιδιώτης Μαχαλιώτης που του άρεσε πολύ και η Μπα-

λιάνα, ενώ φοβόταν φοβερά τα μνημάτα, δεν έλεγε να μαζευτεί στο σπίτι του νυκτός. Κάθονταν λοιπόν ως αργά στα μπακαλιά της Μπαλιάνας, που την εποχή εκείνη ήταν γεμάτα πελάτες, διότι όπως ξέρουμε τα μπακαλιά μας είναι τα καφενεία μας και οι τέρνες μας. Αλλά όμως ο Μαχαλιώτης ταξιδιώτης (ελαφρώς χόμας της Αττικής που τον σκαλίζει όταν ένα βράδυ ακουμπήσει να τον περιμένει κάποιος από το σπίτι του, ώστε όταν έφτανε εκείνος, να πάρει απάντησή στο σφύριγμά του και να περνάει ήσυχος).

Αυτό έγινε μια, δυο, τρεις... δέκα... είκοσι φορές και τράβηξε κερδόνι. Το πράγμα έγινε ανυπόφορο. Όμως τα πράγματα άλλαξαν όταν ένα βράδυ ακουμπή και κρύο έγινε το καλό. Ο ανθρωπός μας έφτασε στο τασιμπί, Κάνει το σινιάλο πέρνει την αδέ, όταν τύχαινε ο απεθαμένος να ήταν προσβλημένος από φυματίωση.

Και για να είμαστε ειλικρινείς το χωριό μας πλήρωσε πολύ ακριβά αυτή τη φοβερή αρρώστεια.

Φοβόρνος, αλεύρι και οι κακουχίες της ξενιτειάς ήταν ότι έπρεπε για τα πλεονήματα των ταλαιπωρημένων ανθρώπων μας.

* * *

Όσο για τα φαντάσματα, τις ένοπτες, και τα «σκιορίσματα» δεν έχω να πω πολλά πράγματα. Πάντως δύσκολα πέραγα μέρα την Αγία Παρασκευή. Φανταστές τι γίνονταν τη νύχτα. Κάποτε, ίσως σ' ην κατοχή, δρόμους μαζί με τον μεγαλύτερό μου αδερφό Φώτη σ' έναν εσπερινό στην Αγία Παρασκευή.

Τον Παπαναστάση τον βοηθούσε ο αείμνηστος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ ο πατέρας του Βαγγέλη και του Μήτσου Θεμελή. Πρέπει να πω χειμώνας ή άνοιξη. Ήταν πολύ νύχτα. Ο Παπαναστάσης, που ήταν η παρηγοριά μας, γιατί θα περνώγαμε κοντά του τα «μνημάτα» της Αγίας Παρασκευής, κατέβηκε στο Μαχαλά μαζί με τον μητράμπα Βασιλή. Ούτε που φαντάζονταν ο άνθρωπος το μαρτύριό μας.

Στο αλώνι του Θεμελή, κοντά στο αξέχαστο καμπαναριό, το μεγάλο καμπαναριό της Αγίας Παρασκευής που δεν υπάρχει πια, εκεί κάσαμε και μετράγαμε την κατάστασή.

Συμφωνήσαμε να πάει ο Φώτης εμπρός (ο πρώτος θεωρούνταν ασφαλέως) αλλά απαραιτήτως θα περιμένει και την απεντία μου, σε απόσταση ενός βήματος. Δεν ξέρω γιατί δεν πραγματοποιήθηκε το χέρι-χέρι. Μάλλον ο Φώτης επέβαλε αυτή τη λύση.

Ξεκίνησαμε λοιπόν μάλλον καλά.

Περάσαμε την καλύβα της Θεμελής (της αείμνηστης Θεάς Μαρίας Θεμελή). Η καλύβα αυτή ήταν κάτω από την πρώτη γωνιά της βορεινής πλευράς της νέας Αγ. Παρασκευής. Το νεκροταφείο αρχίζει απ' εκεί. Μετά έμπα στο επίδοχο σημείο ο Φώτης «λησιόνησε» τη συμφωνία και τράβηξε στα πόδια. Κάτι που το φοβόταν πολύ. Γρήγορα κατάλαβα ότι σύντομα θα έβρισκαμ στο επικέντρο του τρομερού σημείου, διότι ήταν αδύνατο να φτάσω το Φώτη στην «μυσιμπίλα» αληθινά.

Ο Φώτης, όσο με άκουγε που έτρεχα έσπιασε του, άκουθε λίγο ήσυχος.

Όμως τα πράγματα άλλαξε άρδην. Μπαρεί ο φόβος να με έλυνε κρύο ιδρώτα, το μυαλό μου όμως δούλεψε γρήγορα. Αφού λοιπόν ήταν αδύνατο να φτάσω το Φώτη, γύρισα πίσω, και έπιασα τη μια από τις τέσσερις κολώνες του καμπαναριού. Ο Φώτης μόλις κατάλαβε ότι έτρεχε μόνος του, βάζει τις φωνές και «πυρρός» μ' έφτασε.

Κατάλαβε το λάθος του και περάσαμε χέρι-χέρι.

* * *

Ένας ταξιδιώτης Μαχαλιώτης που του άρεσε πολύ και η Μπα-

λιάνα, ενώ φοβόταν φοβερά τα μνημάτα, δεν έλεγε να μαζευτεί στο σπίτι του νυκτός. Κάθονταν λοιπόν ως αργά στα μπακαλιά της Μπαλιάνας, που την εποχή εκείνη ήταν γεμάτα πελάτες, διότι όπως ξέρουμε τα μπακαλιά μας είναι τα καφενεία μας και οι τέρνες μας. Αλλά όμως ο Μαχαλιώτης ταξιδιώτης (ελαφρώς χόμας της Αττικής που τον σκαλίζει όταν ένα βράδυ ακουμπήσει να τον περιμένει κάποιος από το σπίτι του, ώστε όταν έφτανε εκείνος, να πάρει απάντησή στο σφύριγμά του και να περνάει ήσυχος).

Αυτό έγινε μια, δυο, τρεις... δέκα... είκοσι φορές και τράβηξε κερδόνι. Το πράγμα έγινε ανυπόφορο. Όμως τα πράγματα άλλαξαν όταν ένα βράδυ ακουμπή και κρύο έγινε το καλό. Ο ανθρωπός μας έφτασε στο τασιμπί, Κάνει το σινιάλο πέρνει την αδέ, όταν τύχαινε ο απεθαμένος να ήταν προσβλημένος από φυματίωση.

Και για να είμαστε ειλικρινείς το χωριό μας πλήρωσε πολύ ακριβά αυτή τη φοβερή αρρώστεια.

Φοβόρνος, αλεύρι και οι κακουχίες της ξενιτειάς ήταν ότι έπρεπε για τα πλεονήματα των ταλαιπωρημένων ανθρώπων μας.

* * *

Όσο για τα φαντάσματα, τις ένοπτες, και τα «σκιορίσματα» δεν έχω να πω πολλά πράγματα. Πάντως δύσκολα πέραγα μέρα την Αγία Παρασκευή. Φανταστές τι γίνονταν τη νύχτα. Κάποτε, ίσως σ' ην κατοχή, δρόμους μαζί με τον μεγαλύτερό μου αδερφό Φώτη σ' έναν εσπερινό στην Αγία Παρασκευή.

Τον Παπαναστάση τον βοηθούσε ο αείμνηστος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ ο πατέρας του Βαγγέλη και του Μήτσου Θεμελή.

Πρέπει να πω χειμώνας ή άνοιξη. Ήταν πολύ νύχτα. Ο Παπαναστάσης, που ήταν η παρηγοριά μας, γιατί θα περνώγαμε κοντά του τα «μνημάτα» της Αγίας Παρασκευής, κατέβηκε στο Μαχαλά μαζί με τον μητράμπα Βασιλή. Ούτε που φαντάζονταν ο άνθρωπος το μαρτύριό μας.

Στο αλώνι του Θεμελή, κοντά στο αξέχαστο καμπαναριό, το μεγάλο καμπαναριό της Αγίας Παρασκευής που δεν υπάρχει πια, εκεί κάσαμε και μετράγαμε την κατάστασή.

Συμφωνήσαμε να πάει ο Φώτης εμπρός (ο πρώτος θεωρούνταν ασφαλέως) αλλά απαραιτήτως θα περιμένει και την απεντία μου, σε απόσταση ενός βήματος. Δεν ξέρω γιατί δεν πραγματοποιήθηκε το χέρι-χέρι. Μάλλον ο Φώτης επέβαλε αυτή τη λύση.

Ξεκίνησαμε λοιπόν μάλλον καλά.

Περάσαμε την καλύβα της Θεμελής (της αείμνηστης Θεάς Μαρίας Θεμελή). Η καλύβα αυτή ήταν κάτω από την πρώτη γωνιά της βορεινής πλευράς της νέας Αγ. Παρασκευής. Το νεκροταφείο αρχίζει απ' εκεί. Μετά έμπα στο επίδοχο σημείο ο Φώτης «λησιόνησε» τη συμφωνία και τράβηξε στα πόδια. Κάτι που το φοβόταν πολύ. Γρήγορα κατάλα